

Uunga siunnersuut: Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. xx, xx.

xxx 2019-imeersoq

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisumit saqqummiunneqartoq

pillugu

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliap

siunnersuutip aappassaaneerneqarneranut

ISUMALIUTISSIISUTAA

Ataatsimiititaliap suliarinninnermini ilaasortarai:

Inatsisartunut ilaasortaq Henrik Fleischer, Siumut, siulittaasoq

Inatsisartunut ilaasortaq Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqatigiit, siulittaasup tullia

Inatsisartunut ilaasortaq Erik Jensen, Siumut

Inatsisartunut ilaasortaq Jens Danielsen, Siumut

Inatsisartunut ilaasortaq Múte B. Egede, Inuit Ataqatigiit

Inatsisartunut ilaasortaq Hans Enoksen, Partii Naleraq

Inatsisartunut ilaasortaq Steen Lynge, Demokraatit

Ulloq 4. oktober 2019-imi UPA2019-imi siullermeerinninnerup kingorna ataatsimiititaliap siunnersuut misissorpaa.

1. Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Kalaallit Nunaanni piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaannik paasiuminartumik, ullutsinnut naleqqutumik atoruminartumillu pilersitsinissaq piniarnermut aallaaniarnermullu inatsimmi pingarnertut siunertaasoq Naalakkersuisut paasissutissiissutigaat. Siunnersuut piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut peqqussutaannik 1999-imi akuersissutigineqartumik, tamatumalu kingorna pingasoriarluni kingullermillu 2008-mi allangortinneqartumik nutarterineruvoq.

Piniagassat nungusaataanngitsumik tunngaveqarluni atorneqarnissaasa qulakkeernissaat siunnersuutikkut siunertarineqartoq Naalakkersuisut paasissutissiissutigaat. Kiisalu piniarneq aallaaniarnerlu pillugit maleruagassanik unioqqutitsisut, inuit suliffeqarfilla, nakkutilliinermik oqartussaasumit kinguneqartitsiffiusinnaanerinik ajornannginnerulersitsisussanik periutsinik nutaanik arlaqartunik Kalaallit Nunaanni Aalisarnermik Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfiup peqalernissaa siunnersuutikkut siunertaavoq.

2. Inatsisartut siunnersummik siullermeerinninnerat

Siullermeerinninnermi sammisat tulliuttut ilaatigut eqqartorneqarput:

- § 22, imm. 3, piffissap piniarfiusup uninnerata kingorna ullut pingasut tikillugit tunisisinnaaneq pillugu, piffissami piniarfiusumi ulloq kingulleq qaangiuppat tunisisinnaanerup sivitsorneqaratarsinnaanera siunertaralugu eqqartuisoqarpoq.
- Piniarnermut nakkutilliinerup aaqqissugaaneranik pitsangorsaaneq.
- Piniarnermut allagartat aaqqissugaanerannik nutarsaaneq.
- Tammajuitsussarsiorluni piniarnermi malittarisassanik pisariaqartitsineq.
- Inatsimmik unioqqutitsinermi pillaatissiissutissamik nalilersuineq.
- Uumasut amerlassusaannut ilisimasat pingaaruteqarnerat.
- Pinngortitaleriffiup piniartullu akornanni suleqatigiinneq.
- Inatsimmi isumannaallisaanermut atortut sillimmasiinerillu pillugit piumasaqaammik suliaqartoqarnissaanut kissaateqarneq.
- Piffissap piniarfiusup avataatigut uumasut ikilikkat toqunneqartarnissaannut aammalu taakkua qimaannarneqartarnerannut aalajangersakkap allanngortinnissaa.
- Sunngiffimmi piniartut pisaminnik tuniniaanissaannut periarfissaq.
- § 7 allanngortinnissaa, inuussutissarsiutigalugu piniartutut allagartartaarnissamut avataaneersut ukiut tallimat nunatsinni najugaqareersimanissaat.

3. Naalakkersuisuniit allannguinissamut siunnersuutit marluk

Naalakkersuisut siunnersummik siullermeerinninnerup kingorna allannguutissatut siunnersuutinik marlunnik saqqummiussaqarput. Allannguutissatut siunnersuut siulleq § 38-mut naqqiutissanut marlunnut tunngassuteqarpoq. Allannguutissatut siunnersuutip aappaa Piniartut siunnersuisoqatigiiviit kaammattuutinik tunngaveqarpoq.

4. Tusarniaanermut akissutit aammalu Inatsisartut inatsisissanik nalilersuisarfiannit allagaqaat

Siunnersuut ulloq 29. marts 2019-imit ulloq 3. maj 2019-imut tusarniaassutigineqarsimasoq aammalu illuatungeriit attuumassuteqartut amerlanerit tusarniarneqarsimasut ataatsimiititaliamit paasineqarpoq. Pingaaruteqassusiannik naliliineq tunngavigalugu

tusarniaanermut akissutit inatsisissatut siunnersummut nalinginnaasumik nassuaatini pingaarnersiorlugit issuaavagineqarsimasut tusarniaaneq pillugu allakkiami allassimavoq.

Naalakkersuisut piffissami tassani inatsimmut siunnersuutip saqqummiunneqarnerani Piniarnermut siunnersuisoqatigiit tusarniarsimanngilaat, taakkuullutillu pingaarutilimmik inissisimasut. Taamaattumik Ataatsimiititaliap 11. november 2019 allakkatigut Piniarnermut siunnersuisoqatigiit ataatsimiititaliap isumaliutissiissutiminik naammassinninnginnermini tusarniarneqarnissaat Naalakkersuisumut piumasaraa.

11. november 2019-imi allakkani akineqarnissaa pillugu Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisumut 6. marts 2020-imi allakkatigut ataatsimiititaliamit qinnutigineqarpoq.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisumit allakkatigut ulloq 3. april 2020-meersutigut ataatsimiititaliaq paasitinneqarpoq Piniarnermut siunnersuisoqatigiit piffissami 12. novemberimiik 18. december 2019 tikillugu tusarniarneqarsimasut. Naalakkersuisut nangillugu allapput Piniarnermut siunnersuisoqatigiit oqaaseqaataat siunnersuutaallu tunngavigalugit inatsimmut siunnersummut allannguisoqassasoq. Ataatsimiititaliap Naalakkersuisuniit allannguutissatut siunnersuut nr. 2 ulloq 15. maj 2020 tiguaa, upernaakkut ataatsimiinnissap aallartiffiani.

Naalakkersuisut ataatsimiititaliamut allagaa 3. april 2020-meersoq Piniarnermut siunnersuisoqatigianit oqaaseqaatitalik kiisalu KNAPK-mit aamma Tapertaralugu Piniartartut Aalisartartullu Kattuffiannit (TPAK) tusarniaanermut akissutip assilinera aammalu angallatit angissusiinut killigititat 15 m-imuit 16 m-imut allanngortinneqarnerata kingunissai pillugit allagaqaat Piniarnermut siunnersuisoqatigiit 20.-21. februar 2020 siunnersuutigisimasaa isumaliutissiissummut uunga ilanngussatut ilanngunneqarput.

Tusarniaanermut akissutinut takkuttunut inatsimmullu siunnersuutip ilusilersugaaneranut tunngatillugu inatsisilerinikkut oqaaseqaatit ilanngullugit isumaliutissiissummut Inatsisartut inatsisissanik nalilersuisarfiannit inatsisilerinikkut allagaqaat ilanngunneqarpoq.

Naalagaaffiup unnerluussisuata tusarniummut akissutaa aammalu Inatsisissamik nalilersuisarfiup allagaqaataa tunngavigalugit siunnersuutip pingajussaaneerneqannginnerani allannguutissatut siunnersummut saqqummeeqqullugit ataatsimiititaliap Naalakkersuisut kaammattorpai. Ataatsimiititaliap innersuussutaa takuuk.

5. Ataatsimiititaliap siunnersummit suliariinninnera

5.1 Ataatsimiititaliap inerniliinera

Ataatsimiititaliap suliamik ingerlatsinermini Aalisarnermut Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoq inatsisisaq pillugu siunersioqatigaa. Inatsisisami allannguutissat aaqqitassallu pillugit ataatsimiititaliap piumasaqaatai Naalakkersuisup aaqqissallugit neriorsuutigisimasai Suliarineqarsimannngillat. Taamaalilluni inatsisisaq pillugu ataatsimiititaliap sulinera inatsisisamillu suliaqarnermini ingerlatsiniarnera innarlerneqarpoq. Inatsisisap aaqqitassartaqaqisup piffissaaruffigineqarneranik kinguneqartumik.

Inatsisisatut siunnersuut ilusimisut iluseqartoq ilusimisut iluseqartillugu suliarineqarnerata ingerlateqqinnejarnissaa tulluanngitsoq Ataatsimiititaliaq isumaqatigiittooq naliliivoq. Taamaattumik siunnersuutip itigartitsissutigineqarnissaa ataatsimiititaliap inassutigaa.

Siunnersuut utertinneqassasoq nutaamillu tusarniaareernerup kingorna inatsisisatut siunnersummik saqqummiusseqqullugu ataatsimiititaliap isumaqatigiittup Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoq kaammattorpaq.

Inatsisisatut siunnersuut suliassaqarfiit ilanngullugit saqqummiunneqartumut sanilliullugu allanngortinneqartariaqartutut ataatsimiititaliamit isigineqartut matuma kinguliani ataatsimiititaliamit saqqummiunneqassapput.

5.2 Piniartut- atuisullu ilisimasat ilanngunneqarnissaat (§ 2, imm.. 2 aamma imm. 3)

Piniartut

Siunnersuisoqatigiivisa tusarniaanermut akissuteqaataat tapaserneqarpoq, tassani allassimammat, piniartut- atuisullu ilisimasat aalajangiiniarnermi uumassusilerinikkut Naalakkersuisut siunnersorneqartarnerattuulli pingaaruteqartigimmat ataatsimiititaliamit tapaserneqarpoq.

Taamaattumik inatsisisatut siunnersuut nutaaq tamatumunnga naapertuussarluu allanngortinneqassasoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq.

5.3 Nunatsinni inuaqatigiinni aalajangersimasumik attuumassuteqarneq (§ 3, nr. 7)

Aalisarnermut Siunnersuisoqatigiit tusarniaanermut akissuteqaataat ataatsimiititaliamit tapaserneqarpoq, § 3, nr. 7 tusarniaanermi akissuteqaammi naapertuuttunngorluu allanngortinneqarnissaanik Naalakkersuisut siunnersuutigisaat naammagisimaarlugu, taamaalilluni Kalaallit Nunaanni inuit nalunaarsorsimaffiannut nalunaarsimanissamik allassimasoqalissalluni.

5.4 Piniarnermut allagartartaarnissamut ukiut killigititaasut

Inatsisissatut siunnersummi ukiut killigititaasut ataatsimiititaliap misissorpai. Ukiut killigititassatut siunnersuutigineqartut ataatsimiititaliamit taperserneqarpoq

5.5. Pisanik tunisineq tuniniaanerlu

Uumasunik pisanik tuniniaaneq taamaallaat piffissap piniarnerup uninnerata kingorna sivisunerpaamik ulluni pingasuni akuerisaasoq pillugu (§ 22, imm. 3) inatsisissatut siunnersummi aalajangersagaq ataatsimiititaliamit oqaluuserineqarpoq. Tassani allassimavoq, uumasut tunisassiallu aalajangersimasut mininnejarsinnaasut. Aamma tassunga tunngatillugu Naalakkersuisut malittarisassanik sukumiinerusunik aammattaaq pilersitsisinnaasut (§ 37, imm. 3).

§ 22-mut oqaaseqaatini ima allassimasoqarpoq ulluni pingasuni tuniniaasinnaanermi arferit angisuut neqaannik, mattaannik orsuinillu tuniniaanerit mininneqarsinnaasut. Ataatsimiititaliap aalajangersagaq ima paasivaa assersuutigalugu ulluni pingasunit amerlanerusuni piffissap piniarfiusup naareernerata kingorna tunisassianik ukuninnga tuniniaasoqarsinnaasoq Naalakkersuisut aalajangersinnaagaat.

Inuussutissanik isumannaallisaaneq eqqarsaatigalugu ulluni pingasuni piffissaliineq naapertuttoq Naalakkersuisut isumaqartut KNAPK-p tusarniaanermi akissuteqaataanut Naalakkersuisut oqaaseqaataani allassimavoq.

Ataatsimiititaliap paasinninera naapertorlugu piffissap piniarsinnaaffiusup qaangiunnerani uumasunik tunisisinnaanermut tuniniaanermullu ataatsimut isigalugu piffissaliisoqartariaqanngilaq.

Piniarnermermi silap silaannaallu pissusaat taarsiullugu eqqarsaatigineqartariaqarput. Piniakkat qanoq suliarineqartarerat pillugu kulturikkut ilisimasat aamma eqqarsaatigineqartariaqarput, tamakkulu katarsorneqartariaqarput allattorneqartariaqarlutillu. Atuisut ilisimasaat aamma ilanngunneqassapput.

Ataatsimiititaliap paasinninera naapertorlugu sukkulluunniit atuuttussamik inuussutissalerinermet-nalunaaruteqartariaqarluarpoq atuisut inuussutissaqarniarnikkut qulakkeerunneqarlutik tuniniaanermi killissarititaasunik aalajangersaasumik.

5.6. Piffissap piniarfiup avataani uumasunik pissatanik toqtsineq

Siunnersummi § 20, imm. 4, naapertorlugu kikkulluunniit uumasumik pissatamik sulilu

uumasumik naammattuuiguni toqtsissasut, tamanna ajornanngippat. Toqtsineq piffissap piniarfiup avataatigut pissappat, taava uumasoq toqunneqartoq qimaannarneqassaaq.

Piffissap piniarfiup avataani toqtsineq pisimappat, pissatap toqunneqarsimasup qimaannarneqarnissaanut piumasaqaat pillugu siullermeerinninnermi partii ataaseq isumaqataanngilaq.

Inatsimmi oqaaseqaatini nassuiarneqanngilaq piumasaqaammi tassani suna siunertarineqarnersoq, nakkutiginninnermili tunngasut eqqarsaatigineqarunarlutik: Piniartoq uumasumik piffissap piniarfiusup avataani pisaqarsimasoq, nakkutilliisuniillu (imaluunniit allaniit) naammattoorneqartoq oqarsimappat uumasoq pissataq pisarisimallugu iperaannarneqarsinnaanngilaq akiligassiinnarneqarlunilu.

Siullermeerinninnermi oqaatigineqarpoq piumasaqaat ajuusaarnaraluartumik neqinik maanngaannartitsinermik kinguneqartartoq.

Pisariaqvissumik pinngitsoortinneqarsinnaanngitsumilluunniit uumasumik toqtsisariaqarnermut aalajangersakkami (§31) taarsiullugu aalajangerneqarpoq uumasoq toqunneqarsimasoq Kalaallit Nunaanni Namminersorluni Oqartussat pigaaat (taamaalillunilu aalajangersinnaallugu soorlu assersuutigalugu sumiiffimmi utoqqaat angerlarsimaffiata neqi piissagaa).

Ataatsimiitaliap paasinninnersa naapertorlugu, piniarsinnaatitaanerup atavaatigut uumasunik toqunneqarsimasunik qimatsiinnartarneq isumaqanngitsoq innuttaasunullu iluaqutaasussaagaluit taamaalilluni maangaannartinneqartarlutik.

Taamaattumik aalajangersagaq taanna nutaamik inatsimmik missingiusiornikkut allanngortinneqartariaqartoq ataatsimiitaliamit kissaatigineqarpoq.

Taamatuttaaq inuup pissatamik naammattuusoq uumasumillu toqtsisoq inatsisissatut siunnersuutissami eqqarsaatigineqartariaqarpoq. Uumasumik toqtsinermut atatillugu aningaasartuutaasimasunut minnerpaamik taarsissuteqarfingeqarsinnaasariaqarpoq. Matumanii assersuutigalugu orsussamut, qamutillit qaartartuinut atortunullu aserorsimasunut aningaasartuutit taaneqarsinnaapput il.il.

5.7 Inuussutissarsiutigalugu piniartutut allagartartaarnissamut piumasaqaateqarneq pillugu Kalaallit Nunaanni najugaqareersimanissamut piumasaqaatip sivitsorneqarnera
Inuussutissarsiutigalugu piniarnermut aallaaniarnermullu akuersissutinut piumasaqaaterpaalunnik Inatsisissatut siunnersuut § 7 imaqarpoq. Qinnuteqartup Kalaallit

Nunaanni najugaqavissuunissaq qaammatinilu kingullerni 24-ni najugaqarsimanissaq piumasaqaatit taakkua akornanni piumasaqaataavoq.

Najugaqavissut piniartullu amerliartortillugit piffit aalajangersimasut pineqartillugit piumasaqaatip taassuma sukateriffigineqarnissaq eqqarsaatigineqartariaqartoq siullermeerininnermi partiimit ataatsimit kaammattuutigineqarpoq. Qinnuteqartup ukiuni kingullerni tallimani Kalaallit Nunaanni najugaqareersimanissaq partiimit piumasarineqarpoq.

Taamaattorli KNAPK najugaqarnermut piumasaqaammik sukaterisoqarnissaanik kissaateqarnermik paasitsisimannitsoq ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq.

Najuaqarnissamut piumasaqaat ataatsimiititaliamit eqqartorneqarpoq, nunatsinnilu aalajangersimasumik najugaqarsimanissaq ukiuni marlunniit tallimanut qaffanneqarnissaq najugaqarsimanissamut piumasaqaat ataatsimut isigalugu sukateriffigineqarnissaq isumaqatigalugu. Taamaattoq siunnersuummi § 10-mi taaneqartutut immikkut akuersissuteqarnissamut periarfissiisoqassasoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq.

5.8 Piniartutut inuussutissarsiuteqalersinnaanissamut piumasaqaatit

Inuussutissarsiutigalugu piniarnermut aallaaniarnermullu akuersissutinut piumasaqaaterpaalunnik Inatsisisatut siunnersuut § 7 imaqarpoq. Qinnuteqartoq aqutsiveqarfimmi piniarnermut aallaaniarnermullu atortunik pisariaqartinneqartunik peqarnissaq piumasaqaataavoq, pineqartoq piniarnermik aallaaniarnermillu inuussutissaqarsinnaaqquellugu.

Piniartut siunnersuisoqatigiinnit kaammattorneqarlutik Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersummik saqqummiussaqarput, tamanna piumasaqaammut tassunga sukaterinerulluni, taamaalilluni qinnuteqartoq aqutsiveqarfimmi piniarnikkut aallaaniarnikkullu inuussutissarsiuteqartussaq piniarnissaminut aallaaniarnissaminullu matumanit angallat ilanngullugu pisariaqartinneqartunik atortorissaaruteqassalluni – taamaattorli 18-it ataallugit ukiulinnut piniarnermut aallaaniarnermullu atortunik pisarialinnik peqartumut immikkut akuersissuteqarnissaq periarfissaassaaq.

Piniarnermi aallaaniarnermilu pisariaqartinneqartunik nammineq pigisaqarnissamik piumasaqaat piniartunut ajornartorsiutaalersinnaasoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq, taamaattumillu allannguutissatut siunnersuut una tapersersinnaanagu.

Qinnuteqartup piniarnermut aallaaniarnermullu atortut pisariaqartinneqartut pigissagai, tassunga ilanngullugit isumannaallisaanermut atortut soorlu assersuutigalugu VHF, KNAPK tusarniutigineqartumut akissummini kaammattuutigisimagaa ataatsimiititaliap maluginiarpaa.

Taamatuttaaq isumannaallisaanermut atortut pillugit piumasaqaat – kiisalu sillimmasiisarneq – inatsimmut ilangunneqassasut (imaluunniit inatsimmut allamut) siullermeerinnittoqarnerani partiimit ataatsimit kaammattutigineqarpoq.

Kaammattutigineqartut taakku akineqarnissaat aappassaaneerinninnermi akissuteqaammini ***Naalakkersuisunut ataatsimiititaliamit qinnutigineqarpoq.***

Pineqartup ataatsimut isertitai minnerpaamik 50 %-tii piniarnermit, aallaarniarnermit aalisarnermillu pineqartup ataatsimut isertissimassagai akuersissuteqarnissami apeqquaassasoq inatsisisstatut siunnersuummi § 7, nr. 5-imi piumasaqaatigineqartoq Naalakkersuisunit peerneqassasoq ilanggullugu ataatsimiititaliamit kaammattutigineqarpoq.

Ilanngullugu inuussutissarsiutigalu piniartunut aallaaniartartunullu akuersissuteqarnissamut piumasaqaatinik aalajangersaasarneq ataatsimiititaliap paasinninnera naapertorlugu kommuninut tunniunneqarsinnaalluropoq, taakku kommunit ileqqoreqqusaliornermikkut ilanggussinnaavaat.

5.9 Inuussutissarsiutigalu piniarnermut allagartap atuuffia

Inuussutissarsiutigalu piniarnermut allagartaq ullumikkut ukioq ataaseq atuuffeqarpoq. Atuuffiata naalernerani inuussutissarsiutigalu piniartoq inuussutissarsiutigalu piniarnissaminut aallaaniarnissaminullu akuersissummik nutaamik qinnuteqassaaq, tassungalu atatillugu piumasaqaatinik naammassinnissimassalluni, tassunga ilaalluni pineqartup isertitaasa katinnerisa piniarnermit, aallaarniarnermit aalisarnermillu katillugu isertitarisimasat minnerpaamik 50 %-ii pillugit piumasaqaat.

Siullermeerinninnermi inuussutissarsiutigalu piniarnermut allagartat killeqanngitsumik atuuttussatut tunniunneqartarnissaannik partii ataaseq kaammattuteqarpoq, tamannalu aatsaat inuussutissarsiut allanngorneqarpat annaaneqartassalluni.

Kaammattutigineqartut taakku akineqarnissaat aappassaaneerinninnermi akissuteqaammini ***Naalakkersuisunut ataatsimiititaliamit qinnutigineqarpoq.***

5.10 Piniarnermut allagartat assigiinngitsut

Piniarnermut allagartat immikkoortunut assigiinngitsunut pingasunut aaqqissugaaneranut allanngortinnejarnissai, tassa inuussutissarsiutigalu piniarnermut allagartat, piniarnermut allagartat, tamakkiisunngitsumik piniarnermut allagartat aamma sunngiffimmi piniarnermut allagartat uterfigeqqinnejarnissaat siullermeerinninnermi partiimit ataatsimit kaammattutigineqarpoq.

Aappassaaneerinninnermi taama kaammattuuteqarneq **Naalakkersuisut oqaaseqarfingissagaat ataatsimiititaliamit qinnuigineqarput.**

5.11 Pineqaatissiinissamut periarfissat annertusineqarneri

Inatsimmi nalunaarutiniluunniit aalajangersakkaniq unioqqutitsinermi inatsimmi tunngavissiisoqartillugu akiligassiisoqarnissaanut inatsimmut siunnersuut taamaallaat periarfissiivoq.

Akiligassiisoqarnermiit sakkortunerusumik pineqaatissiisoqartalernissaanut periarfissiinissap eqqarsaatigineqarnissa partiiimit ataatsimit siullermeerinninnermi kaammattutigineqarpoq. Unioqqutitsilluni piniarnermi uumasut aalajangersimasut iluanaarniaannarluni malunnaatilimmik innarlerneqarsinnaanerat akuerineqarsinnaanngitsoq partiiimit uparuuarneqarpoq.

Kaammattutigineqartut taakku akineqarnissaat aappassaaneerinninnermi akissuteqaammini **Naalakkersuisunut ataatsimiititaliamit qinnutigineqarpoq.**

5.12 Uumasunik pisassiissutigineqartunik tuniniaaneq (§ 21, imm. 1 aamma imm. 3)

Unioqqutitsilluni pisanik tuniniaarnerup pinaveersaartinneqarnissaak akuerineqassappat pisarineqartoq kommunimut- imaluunniit nunaqarfiup allaffianut pisanik tuniniaasoqannginnerani nalunaarsorneqarsimanissa pillugu aalajangersaasoqassasoq Naalakkersuisunit siunnersuutigineqarpoq.

Unioqqutitsilluni pisanik tuniniaasarnerup pinngitsoortinniarneqarnera ataatsimiititaliamit paasilluarneqarsinnaavoq, piniartulli tunisisinnaanerannut tuniniaasinnaanerannullu periarfissaat eqqarsaatigalugit aalajangersagaq siunnersuutigineqartoq eqaatsuuunngitsoq isumaqarluni. Pingaartumik piniagassat kommunimi imaluunniit nunaqarfinni allaffiit tallimanngornermiit ataasinngornermut aammalu nalliuuttuni matoqqanerisa nalaani pisarineqarsimasut eqqarsaatigalugit.

Piniagassat tallimanngornermit ataasinngornermut kiisalu nalliuuttuni pisarineqarsimasut kommunip nunaqarfiulluunniit allaffiisa ammanerini aatsaat nalunaarsorneqarsinnaasut taamaalillunilu ataasinngornermi nalliuuttullu qaangiunneranni tuniniarneqarsinnaanerat naapertuitinngitsoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Piniartup pisaminik nalunaarsuinissaminut tuniniaanissaminullu ulluni arlaqartuni utaqgisariaqarneranik tamanna kinguneqassaaq.

Taamaattumik piniartut pisaminnik tuniniaasarnissaat siunertaralugu sapinngisamik

sukkasuumik nalunaarsuisoqartalernissaa siunertaralugu Naalakkersuisut aalajangersakkamik nutaamik suliaqarnissaat ataatsimiititaliamit siunnersuutigineqarpoq.

Kommunit ileqqoreqqaat malillugit pineqartoq kommuninit aqunneqartussanngorlugut tunniunneqassasoq ilanngullugu ataatsimiititaliamit siunnersuutigineqarpoq.

5.13 Pisanik tunisineq tuniniaanerlu

Pisanik suliffeqarfinnut, paaqqinnittarfinnut neriniartarfinnullu toqqaannartumik inuussutissarsiutigalugu piniartut kisimik tuniniaasinnaasut Inatsimmut siunnersuummi § 21, imm. 3-mi, aalajangersarneqarpoq.

Taamatuttaaq inuussutissarsiutigalugu piniartut kisimik mattannik, orsunik, amernik, niaqqunik, nassunnik, saanernik, kukinnik, kigutinik imaluunniit aqajaqqunik tunisisinnaallutillu tuniniaasinnaasut ilanngullugu inatsisissatut siunnersuummi § 21, imm. 6-immi allassimavoq.

Aalajangersakkani pineqartuni marlunni piniagassat pisassiissutigineqartut taamaallaat pineqartut ataatsimiititaliamit paasineqarpoq. Taanna eqqortumik paasinninnerunersoq paasisutissiissutigeqqullugu aappassaaneerinninnermi akissuteqaammini **ataatsimiititaliap Naalakkersuisunut qinnutigaa.**

Neqinik tuniniaanerit § 21, imm. 6-imi ilaannitsut uppernarsarneqassasoq **Naalakkersuisut qinnuigineqarput** (Aalajangersakkami oqaatigineqartuni neqi ilaangitsoq ataatsimiititaliamit paasineqarpoq, naak tassunga tunngassuteqaraluartut aalajangersakkami inatsisitigut oqaaseqaatini eqqaaneqartut).

5.14 Piniariarfiiit pilaffiillu pisat sinnikuunik piaaneq (§ 24, imm. 6)

Piniariarfinni assersuutigalugu uumasut ilumiunik piniartunit aamma peerneqartarnissaannik aalajangersagaq qanoq isumaqarnersoq pillugu aappassaaneerinissamut akissuteqaamminni Naalakkersuisut itisiliissasut akissuteqaallu inatsisissatut siunnersuutissamut oqaaseqaatitut ilanngunneqassasoq **ataatsimiititaliamit kaammattuutigineqarpoq.**

Ataatsimiititaliap paasinninnera naapertorlugu, assersuutigalugu piniariarfinni uumasut ilumiunik, amiunik niaquinillu qimatsisinnaasoqartariaqarpoq, aammalu arferup qimerlukuunik imaanut kiversaasoqarsinnaasariaqarluni.

5.15 Piniarnermut aallaaniarnermullu inatsimmik malinninnissamut nakkutilliinerup nukittorsarneqarnissaa – piniarnermut nakkutilliisut amerlineqarnerat.

Piniarnerup aallaaniarnerullu nakkutigineqarnerata nukittorsarneqarnissaa aammalu piniarnermut nakkutilliisut amerlineqarnissaat siullermeerinninnermi partiinit ataasiakkaanit kaammattuutigineqarluni.

Piniarnermut nakkutilliisut amerlassusilerneqartarnerat aningaasaqarnermut inatsimmi aningaasaliissutit apeqquaasartut ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpooq.

Naalakkersuisut § 37-mi akissuteqarnerminni¹ paasissutissiissutigaat aggustimi 2019-imi Kalaallit Nunaanni piniarnermut nakkutilliisut arfineq-marluusut: Upernavimmi marluk, Ilulissani ataaseq, Sisimiut ataaseq, Maniitsumi ataaseq, Nuummi ataaseq Ittoqqortoormiinilu ataaseq.

Siusinnerusukkut kisitsisit qaffasinnerunikuugaluarput.

Ullumikkut nakkutilliinerup aaqqissugaanera imaappoq unioqquitsinissamut ilimanaateqarfianerusuuni unioqquitsinerup ajoqusiiffiginerusrinnaasaani nakkutilliineq ingerlanneqartapoq

Aammattaaq nunatsinni piffit ilaanni qaqtiguinnaq nakkutilliinermik ingerlatsisoqarneranik kinguneqartarluni. Taasilap eqqaa assersuutigalugu Nuummi piniarnermut nakkutilliisup nakkutigisarivaa, ukiunilu kingullerni marlunni Tasiilap eqqaani nakkutilliinermik ingerlatsisoqarnikuunngilaq.

Piniarnermut nakkutilliisumik ataatsimik atorfinititsinermi ukiumut ingerlatsinermut aningaasartuutinut 1 mio. koruunit missaanniittarpoq, tamatuma saniatigut angallatinut, allaffinnut, atortunut, atisanut ilinniagaqarnermullu ukiumut aningaasartuutit 2 mio. koruuniullutik.

Sinerissatsinni piniarnermut nakkutilliisunik pisariaqartitsineq amerlassutsimikkut naammattut maj 2019-imi § 37-mut akissuteqamminni² Naalakkersuisut nalilerpaat.

Piniarnermut nakkutilliisut atugaat ataatsimiititaliamit eqqartorneqarput. Piniarnermut nakkutilliisut atugaasa, matumani ilannngullugit piniarnermut nakkutilliisut sulinermanni sakkuisa naammannersut aammalu sulinermanni naammaginartumik atugassaqartitaanersut Naalakkersuisut misissussagaat ataatsimiititaliamit kaammattuutigineqarpooq.

5.16 Tammajuitsussarsiniarluni piniarneq

¹ § 37 naapertorlugu apeqquut nr. 256/2019-imut akissut.

² § 37 naapertorlugu apeqquut nr. 179/2019-imut akissut

Piniariaatsit ilaat soorlu tammajuitsussarsiniarluni piniarnermi akiliilluni piniariarnermik aaqqissuisartut akuerisaasut kisimik ingerlatsisarnissaannik Naalakkersuisut tamatigut piumasaqaateqartarnissaat pingaaruteqartoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq.

Taamaattumik nutaamik inatsisisstatut siunnersuut § 16, imm. 5 piniariaatsit ilaanni akiliisitsilluni piniartitsisartut akuerisaasut kisimik piniariartitsisarnissaannik Naalakkersuisut piumasaqaateqartarternissaannik allanngortinneqassasoq siunnersuutigineqarpoq.

Akiliisitsilluni piniariartitsisartut akuerisaasut siunissami najukkani ilisimasaqarluarnissaat kulturikkullu ilisimasaqarluarnissaat ilanngullugu pingaaruteqartoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq.

Tamatuma saniatigut akuerisatut akiliisitsilluni aallaaniartartoq akuerisaassaguni ukiuni tallimani nunatsinni najugaqarnissamut piumasaqaammik naammassinnissimanissaa ataatsimiititaliamit siunnersuutigineqarpoq.

Tammajuitsussarsiniarluni piniarnermi uumasup pisarineqarsimasup timaata ilaa pisarineqarfiani qimaannarneqartarnerinut ajornartorsiutip akulikillgaluttuinnarnera partiimit ataatsimit siullermeerinninnermi maluginiaqquneqarpoq.

Akiliisitsilluni piniarneq aalisarnerlu³ pillugit nalunaarummi tammajuitsussarsiniarluni piniarneq malittarisassiunneqarsimasoq ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq.

Uumasut pisarineqartut neqaat amiilu angerlaanneqarnissaat imaluunniit isumannaatsumut toqqorneqarnissaat akiliisitsilluni piniariartitsisup qulakkiissagaa § 10, imm. 2, nalunaarummi aalajangersarneqarpoq.

Nalunaarutip taassuma malinneqarnissaanut nakkutiginninneq eqqarsaatigalugu aalajangersakkap taassuma siuliani immikkoortoq piniarnermut aallaaniarnermullu inatsimmik malinninnissamut nakkutiginninnerup annertusarneqarnissaanut tunngasoq innersuussutigineqarpoq.

5.17 Isumaginninnikkut angerlarsimaffiit inuussutissarsiutigalugu- imaluunniit sunngiffimmi piniarnermut allagartamik tunniussinissamik immikkut akuersissuteqartarneq (§ 11)

Aalajangersagaq pineqartoq ilusimisut iluseqartoq ajornartorsiutitaqarsinnaavoq, paaqqinnittarfiit inuussutissarsiutigalugu piniartunut tunngaviusumik unammillermata tassani

³ Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarusiaat nr. 22 19. august 2002-meersoq

piniartut pisaminnik paaqqinnittarfinnut immikkut akuersissutaatilinnut tuniniaasinnaajunnaarnerannik kinguneqarsinnaasoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Taamaattumik paaqqinnittarfinnut immikkut akuersissuteqarnissamut periarfissat killilersimaarneqarnissaat assersuutigalugu piniagassanut mikinerusunut soorlu aqissinut ukallinullu taamaallaat atuutsinneqarnissaa Naalakkersuisunit eqqarsaatigineqartariaqartoq siunnersuutigineqarpoq.

Ilanngullugu aalajangersakkap matuma siunertaa aalajangersakkallu oqaasertaata allanngortinnejannerani Ilaqtariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliaq aammalu Kultureqarnermut Ilanniartitaanermullu Ataatsimiititaliaq Naalakkersuisunit tusarniarneqassasut *ataatsimiititaliamit kaammattuutigineqarpoq*.

5.18 Aqutsiveqarfinni inunnut aqutsiveqarfinni allani najugaqartunut piinarsinnaanermut akuersissut (§ 12, imm. 3)

Siunnersuummi aalajangersagaq § 12, imm. 3 allanngortinnejassasoq ataatsimiititaliap siunnersuutigaa. aqutsiveqarfinni inunnut aqutsiveqarfinni allani najugaqartunut piinarsinnaanermut akuersissutinik Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfimmit tunniussisoqartarunnaarluni kommunit tunniussisalissasut.

Tamatuminnga tunngavilersuutigineqarpoq kommunit akuersissutinik tunniussisareernerat agguassisareernerallu pineqartumullu ilisimasaqareerlutik piginnaasaqareermata.

5.19 Angallammik uninngatitsigallarneq

Angallat inatsimmik imaluunniit inatsimmut nalunaarutiniik unioqqutitsilluni atorneqarsimappat nakkutiginninnermut oqartussaniit uninngatikkallarneqarsinnaasoq, unioqqutitsisoqarsimappallu tamanna akiligassinneqarnermik arsaarinninnermilluunniit kinguneqarsinnaasoq § 40-mi allassimasoqartoq ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq.

Angallammik piginnittoq aammattaaq akiligassinneqarsinnaavoq angallatip atornera inatsimmik unioqqutitsissutaasimappat, naak unioqqutitsineq inummut pineqartumut piaarinertut imaluunniit mianersuaalliornertut taaneqarsinnaanngikkaluartoq takuuk siunnersuummi § 38, imm. 4.

Tassa imaappoq inuup A umiatsiani inummut B-mut atukkiussimappagu, taava inuup B-p umiatsiaq atukkani atorlugu angalaarnermini unioqqutitsilluni piniagassamik pisqarsimappat, inuk A umiatsiaminik arsaagaasinnaavoq akiligassinneqarlunilu, naak inuup A-p ilisimanngikkaluaraa inuk B sulerismanersoq.

Aalajangersagaq pineqartoq naammaginanngitsoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq,

inatsisisatullu siunnersutissami aalajangersakkap ***Naalakkersuisunit*** peerneqarnissaa ***kaammattuutigalugu.***

5.20 Piginnaatitsissutit

Ataatsimiititaliap paasivaa inatsimmut siunnersuummi Naalakkersuisut piginnaatitsissuterpassuaqartut. Taamaammat piginnaatitsissutit taakkua atorluarneqarnissaannut nalunaarutinik atulersitsinissamut piffissanik pilersaarusrusiorlutik siunnersuusiorlutilu ***Naalakkersuisut*** pilersaarusiussasut Ataatsimiititaliap ***kaammattorusuppaq.***

5.21 Piniarnermi aallaaniarnermilu periutsit (§ 24)

(§ 24, imm. 1)

Sumiluunniit piniarnermut uumasumiillu 500 miiterisut ungasitsigisumiittunut angallatit 15 miiterit angullugit takissusillit atorneqartassasut inatsisisatut siunnersuummi allassimavoq. Ilanngullugu immikkut pisassiissutigineqartunut soorlu arfernut angisuunut angallatit anginerusut atorneqarsinnaaneri pillugit allassimasoqarpoq.

Malittarisassaq 500 miiteri naapertuutinngilluinnartoq peerneqartariaqartorlu ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Malittarisassaq naapertuutinngitsoq assersuutigalugu qamuteralannik umimmanniarnermut angallammillu qamutililimmik arfanniarnermut atatillugu naapertuutinngilaq.

Taarsiullugu piniagassanut naapertuunnerusumik ungasissuseqartarnissaq taamaaliornikkullu piniagassanik ataaqqinninnermik takutitsisoqartarnissaa ataatsimiititaliamit siunnersuutigineqarpoq.

Uumasunut piniagassanut qanoq angallatit qamutillu ingerlassissutit ungasitsigisarnissaat eqqarsaatigalugu “pisariaqartumik uumasunik ataaqqinnilluni” inatsisisatut missingiusiassami ilanngunneqassasoq ataatsimiititaliap/amerlanerussutilit/ikinnerussutilit siunnersuutigaat.

Ilanngullugu “angallatit” aalajangersakkamit peerneqassasoq, taamaaliornikkut angallatit piniagassanut aalajangersimasunut tulluarnerusut inatsisisatut missingiusiassami akuerineqarnissaat ataatsimiititaliami/ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut/ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartut siunnersuutigaat.

(§ 24, Imm. 2.)

Qassutit puisinut, qilalukkanut qilalukkanullu qernertanut atorneqartartunut tunngatillugu kommunit ileqqoreqqusaat kommuninit aalajangersarneqartalernissaat ersarissumik allassimasariaqartoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq.

5.22 Kommunit aqutsinerat (§ 25, imm. 5)

Aalajangiisarnerit amerlanersaat kommuninut sapinngisamik annertunerpaamik isumagisassanngortinnejartariaqartut ataatsimiititaliap isumaqatigiittup siunnersuutigaa. Kommunit innuttaasunut qaninnerpaajupput najukkanilu ilisimasarnerpaajullutik.

Inatsisisstatut siunnersuusiornerminni qulaani taaneqartut eqqarsaatigineqassasut ataatsimiititaliap isumaqatigiittup ***Naalakkersuisunut kaammattuutigaa.***

5.23 Eqqartuussivimmit aalajangiinertaqanngitsumik inuit angerlarsimaffiinut isersinnaaneq (§ 36, imm. 2)

Inatsisartut inatsisaannik unioqqutitsisoqartoq pasitsaassisooqarpat eqqartuussivimmit aalajangiinertaqanngitsumik inuit angerlarsimaffinnut isersinnaanermik inatsisisstatut siunnersuut pisinnaatitsivoq.

Oqartussaaffimmut tassunga pisinnaatitsissut angerlarsimaffiup inniminartuuneranut nalinginnaasumik ataatsimullu isigalugu illersorneqarnissaq eqqarsaatigalugu annertuallaartoq ataatsimiititaliaq isumaqatigiittoq isumaqarpoq. Taamaattumik inuit angerlarsimaffiinut pisaniq misissuartornissamut eqqartuussivimmit oqartussat pisinnaatitsissuteqartassasut ataatsimiititaliaq isumaqatigiittoq isumaqarpoq.

5.24 Iliuuseqarnerit (§§ 38-46)

Inatsisisstatut siunnersuummi inatsimmi aalajangersakkanik unioqqutitsinerit makkuninnga iliuuseqarfingeqarsinnaapput:akiligassiinikkut, arsaarinninnikkut, pigisat tigummigallarneqarnerisigut aamma ukiuni ataatsimiit tallimanut piniarnermut allagartaajarneqarsinnaallutik imaluunniit allagartartaarsinnaajunnaarallarlutik.

Pillaatissiinerup annertussusaa nalinginnaasumik qaffasinnerujussuusoq aammalu piniartut aningaasaqarniarnerannut inuussutissarsiutaannillu annertuallaamik eqquissasoq ataatsimiititaliaq isumaqatigiittoq isumaqarpoq.

Taamaattumik nutaamik inatsisisstatut siunnersuummik saqqumiusinnginnermi tamanna pillugu piniartut kattuffiannik ***Naalakkersuisut*** oqaloqateqarnissaat ***ataatsimiititaliap kaammattuutigissavaa.***

6. Siunnersuutip aningaasatigut kingunerisassai

Siunnersuutip pisortanut inuussutissarsiortunullu aningaasatigut kingunerisai siunnersuummut nalinginnaasumik nassuaatini nassuaatigineqarput. Tassani ilaatigut allassimavoq

nalunaarusiat il.il. ingerlanneqareersut saniatigut siunnersuutip inuussutissarsiuteqartunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu allanik kinguneqarnissaa naatsorsuutigineqanngitsoq.

Aamma allassimavoq inatsimmi piginnaatitsissut atorlugu aallaaniarsinnaanermut misilitsisisarnermik pilersitsisoqarpat imaluunniit eqqluisaardeq pillugu pikkorissartitsisarnissamik piumasaqaammik atuutilersitsisoqarpat ima kinguneqarsinnaasoq: aallaaniarsinnaanermut misilitsisinerup ingerlanneqarneranut atatillugu akiliummut inuussutissarsiutigalugu piniartut aningaasartuuteqartalernerannik nassataqarsinnaavoq. Pingaarnertut tunisassiortut eqqluisaardeq pillugu pikkorissarnermik ingerlatsinissaasa piumasaqaatiginissaa toqqarneqarpat pikkorissarnermut peqataanissamut inuussutissarsiutigalugu piniartut piffissamik atuisariaqassapput.

Ataatsimiititaliap tamatumunnga oqaaseqaatissaqanngilaq.

7. Ataatsimiititaliap inassuteqaatai:

Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutai marluk pillugit Ataatsimiititaliap isummersuutaa:

Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaa 1 (§ 38-mut tunngasoq) **itigartinneqassasoq** ataatsimiititaliap isumaqtigiertup inassutigaa.

Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat 2 (iluarsiissut) ulloq 15. maj 2020-im ullulerneqartoq itigartinneqassasoq ataatsimiititaliamit isumaqtigiertumit inassutigineqarpoq

Siunnersuut matuma kingorna ilusimisut iluseqartoq **itigartinneqassasoq** ataatsimiititaliap isumaqtigiertup inassutigaa.

Tamatuma peqatigisaanik siunnersuut utertinneqassasoq nutaamillu tusarniaaeernerup kingorna nutaamik inatsisissatut siunnersuummik Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoq saqqummiusseqqullugu ataatsimiititaliap isumaqtigiertup kaammattuutigaa, aammalu isumaliutissiisummi ataatsimiititaliap oqaaseqaatai, innersuussutai kaammattuutaalu ilanngunneqarnissaat nalilersorneqarnissaallu innersuussutigalugu.

Taama oqaaseqarluni isumaliutissiissumilu allassimasutut paasinnilluni ataatsimiititaliap siunnersuut aappassaaniigassanngortippaa.

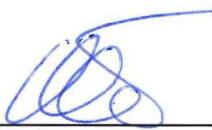
Henrik Fleischer
Siulittaasoq

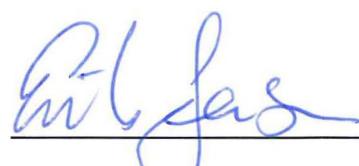
Aqqaluaq B. Egede
Siulittaasup tullia

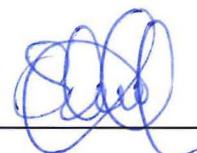
Jens Danielsen

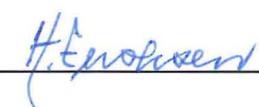
Múte B. Egede

Erik Jensen

Steen Lynge

Hans Enoksen

24. maj 2020

UPA 2020/23

**Inatsisartut inatsisissanik nalilersuisarfiannit tusarniaanermut akissutit pillugit
inatsisilerinikkut allagaqaat kiisalu inatsimmut siunnersuutip ilusilersornera**

Rigsadvokatip oqaaseqaatai siunnersummi ilaannakortumik ilanngunneqarsimasut Inatsisissanik nalilersuisarfimmit paasineqarpoq.

Ilaatigut § 31 pillugu Rigsadvokati allappoq imminut illorsorniarnermut tunngasortaa peertariaqartoq "tassami nalinginnaasumik isumaqartoqarmat uumasoq saassussinavianngitsoq, soorlu tamatuma pinerluttulerinermik inatsisini atorneqarneratut (takuuk pinerluttulerinermi inatsimmi § 9)."

Apeqqummut 1119-imut 10. oktober 2017-imi Avatangiisut Inuussutissanullu Ministereqarfimmit akissummi Inatsisikan Atuutsitsinermut Ministereqarfiup paasissutissiissutigaa "Uumasuutip amaqqumit saassunneqarnera imaluunniit saassunneqaraluttuarnera pissutsit apeqquataillugit pillaasarnermut inatsimmi imminut illorsorniarneq pillugu malittarisassanut ilaatinneqassaaq. Inatsit malillugu imminut illorsorneq pineqarnersoq suliami pissutsit tamarmiusut pillugit eqqartuussiviup aalajangersimasumik naliliinera pisuni ataasiakkaani apeqquataajuassaaq."

"Imminut illorsorniarneq" qaqugukkut atorneqarsinnaanersoq Rigsadvokatimit Inatsisinillu Atuutsitsinermut Ministereqarfimmit assigiinnngitsumik isumaqarfingineqartoq Inatsisissanik nalilersuisarfiup paasivaa. Taamaattumillu suliami aalajangersimasumi eqqartuussivik naliliisariaqassaaq.

Kiisalu Rigsadvokati ima allappoq: "Rigsadvokatip uparuarniarpaas § 42-mi tunngavigineqartoq pisariaqassappat pigiinnarneqartariaqartoq, taamaattoqarniarpallu peqatigitillugu nassuaatigineqartuni sukumiinerusumik nassuiameqassasoq piumasaqaatit qanoq ittut naammassineqartarsimassanersut suliap aalajangersimasup allaffissornikkut akiliisitsissutitit "nuunnginnerani".

Taamaattoqassappallu § 42-mut tunngaviliinermi togqaannartumik atuarneqarsinnaasariaqassasoq unnerluussummi imaritinneqartussanut piumasaqaatit pillugit eqqartuussisarnermik inatsimmi malittarisassani unnerluunneqartup oqaaseqarnissaminik pisussaaffeqarnera akiliisitsissummi assinganik atorneqassanngitsoq, takuuk inatsimmi pitsaassutsit pillugit Justitsministeeriaqarfiup ilitsersuutaani immikkoortoq 4.5.1."

Siunnersummi § 43 Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermi inatsimmi § 347-mut innersuussivoq. § 347-mi allassimavoq pasisaq oqaaseqarnissaminut

pisussaaffeqanngitsoq.

Akerlianilli § 42-mi tunngavissiinermi erseqqissumik allassimanngilaq unnerluussissutip imarisassaanut piumasaqaatit pillugit eqqartuussisarnermi inatsimmi maleruagassat akileeqqusissuteqarnermi aamma atuuttuunersut.

Tassunga atatillugu Inatsimmik nalilersuisarfiup immikkoortoq 5.3.2.7 Namminersorlutik Oqartussat inatsisitigut maleduaqquaani allaffissornikkut akileeqqusissuteqartarnermi ima allaqqasoq innersuussutigissavaa: "Taamatut akileeqqusisoqartassatillugu eqqartuussisoqarnermi inatsisip maleduaqqussutaani unnerluussinerup imarisassaanut piumasaqaatit pillugit aammalu unnerluussaq oqaaseqarsinnaatitaanngitsoq pillugit assingusumik akileeqqusissuteqarnermi atorneqartassasoq tunngavissami ilaatigut allaqqasariaqaraluarpoq."

Qulaani allassimasut tunngavigalugit § 42-mut allannguutissatut siunnersummik saqqummiusseqquillugit Inatsimmik nalilersuisarfik inassuteqaateqarpoq, tassani ilanngunneqassalluni "unnerluussutip imarisassanut piumasaqaatit pillugit eqqartuussisarnermi inatsimmi maleduaqassat akileeqqusissutinut aamma atuupput".

Inatsimmik nalilersuisarfiup paasivaa inatsimmut siunnersuut § 38 imm. 1 nr. 2 eqqarsaatigalugu akiligassiisummik nassataqarsinnaasoq, "§ 33-37 *kingorna peqqusummik naapertuutsitsinissamik pinngitsoortitsineq.*"

§ 33-mi katillugu immikkoortut tallimaniit taamaallaat siullit pingasut utaqqiisaasumik peqqussuteqarnernut tunngassuteqarput.

Taamaattumik Inatsimmik nalilersuisarfik peqqusisoq § 38-mi, imm. 1 nr. 2-mi erseqqissarneqassasoq § 33 taamaallaat § 33, imm. 1-3 akiliisitsissuteqarnermik kinguneqarsinnaasut peqqusummik unioqqtitsisimanermik nalunaartoqarsimatillugu.

§ 38, imm. 1, nr. 2-mi § 36-mut innersuussisoqartillugu nakkutilliisutut oqartussat suliffeqarfinnik, angallatinik, ingerlassutinik namminerlu pigisanik nakkutilliartornissamut itigartinneqarpata akiligassinneqarsinnaanermik paasineqassaaq, takuuk qulaani aalajangersagaq oqaatigineqartoq. Taamaattorli Nakkutilliisutut oqartussanik itigartitsineq naalakkiisutinik malinninnginnermut assinguallaanngilaq. Taamaattumik § 36-mut innersuussutigineqartumut tunngatillugu § 38, imm. 1, nr. 2 allatut oqaasertalerneqarnissaa pisariaqartinneqarpoq.

Tamatuma saniatigut Inatsisinik nalilersuisarfiup siunnersuutigaa inatsimmi nalunaarutinilu aalajangersakkanik akiligassiisuteqarfiusinnaasunik unioqqtitsinerit tamarmik, inatsimmi tunngavissaqartut, allaffissornikkut akiligassiisoqarnissaanik aalajangiinissamut naleqqunnersut eqqarsaatigineqassasoq.

Ilanngussaq
Bilag

2 2

Dato: 03-04-2020

Sags nr.: 2018 - 13806

Akt. nr.: 13261963

Postboks 269
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 55
E-mail: apn@naaoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Henrik Fleischer
Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliami siulittaasoq

Att. Lekn@inatsisartut.gl

Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit Inatsisartut Piniarneq pillugu Inatsisisamut allannguutissatut siunnersummut oqaaseqaatissai pillugit apeqquteqaammut akissuteqaat

6. marts 2020-mi ullulerneqartukkut ataatsimiititaliap 11. november 2019-imi allagaqaatiminut Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit inatsisissamut missingersummut oqaaseqaatai pillugit akineqarnissani kissaatigaa.

Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit 12. november 2019 allakkatigut tusarniarneqarput 18. December 2019-imut killilerneqartoq. Akissuteqaatit katillugit marluk tiguneqarput, siulleq TPAK-miit tusarniaanermi siullermi akissuteqarsimanngitsoq, aammalu KNAPK-miit tapiissutitut akissuteqartoq, tusarniaanermi siullermi akissuteqaatimi saniatigut. Kommunenit ilaasortaatitat ataatsimiinnermi siullermik tusarniaanermi akissuteqaatiminut innersuussipput.

Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit ulluni 20.-21. februar 2020 ataatsimiipput, tassungalu atatillugu oqaaseqaasiorlutik, ilanngussaq ilisimatitsissutit ilanngunneqarpoq. Ataatsimiinnerminut atatillugu Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit siunnersuutimi ilaanut atatillugu angallatit pillugit paasissutissanik kisitsisinik KANUAANA-mut kissateqarsimavoq. Kisitsisit paasissutissat pillugit Naalakkersuisoqarfimmuit oqartussaasumut pissarsiariniarneqarsimasut tiguneqarput.

Paasissutissat taaneqartut siunnersuutit ilaasa taperserneqarnissaanut imaluunniit tapersunnginneqarnissaanut itinerusumik naliersuinissamut atorneqarput. Allannguutissatut siunnersuut inunnut angallatilinnut arlalissuarnut pitsaanngitsumik kinguneqarsinnaanera aammalu ikittuaqqanut iluaqutaasinnaanera piniakkanut killilersukkanut qinnuteqarnermi peqataasinnaassagaanni. Paasissutissat pissarsiarineqartut 11. november 2019-imut allakkap akineqarneranut ilaatiippakka, ataatsimiititaliamit siunnersuutip kingunerisinnaasai ilisimaqqullugit. Taamaattumik Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit oqaaseqaataata nassiunnissaa utaqqisissimavara oqartussaasumut paasisutissat taaneqartut ilaatinniarlugit.

Ilisimatitsissutigissavara Naalakkersuisoqarfik peqqunikuugakku Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit inatsisissamut siunnersummut oqaaseqaatai siunnersuutaalu aallaaviglugit allannguutissanik siunnersuusioqqullugit. Allannguutissatut siunnersuutit suliaralugit naammassineqarniariarpata Naalakkersuisunut isummerfigisassangorlugit saqqummiunneqassapput, kingornalu ataatsimiititaliamut nassiunneqassallutik.

Inussiarnersumik inuullaqaqqusillunga

Jens Immanuelsen

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoq

Ilanngussat:

1. Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit 20.-21. februar 2020 oqaaseqaataata assilinera
2. TPAK-miit KNAPK-miit akissuteqaatit,
3. Angallatit 15 m takissusaa tamakkerlugu aamma 16 m takissusaa tamakkerlugu allattorsimaffik nassuaallu.

Naalakkersuisut

aamma

Inatsisartut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliaat

Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsisisstatut siunnersuutip allanngortinnejarnissaq pillugu Piniarnermut Siunnersuisoqatigiinnit oqaaseqaat

21-02-2020
Suliap normua 2018 -
13806
All. nr. 13097830

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliap allakkatigut 11. november 2019-imeersukkut Piniarnermut Siunnersuisoqatigiit Naalakkersuisunit tusarniaaffigineqarnissaat kissaatigisimavaa.

Piniarnermut Siunnersuisoqatigiit ulluni 20.-21. februar 2020 ataatsimiinnermi piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsisisstatut siunnersuut UKA 2019/23 Inatsisartunit oqallisigineqartoq oqallisigaat.

Apeqqutit assigiinngitsut pillugit Piniarnermut Siunnersuisoqatigiinnit oqaaseqaat ilanngullugu nassunneqartoq allannguutissat piffissaq 12. november 2019-imit 18. december 2019 tungaanut tusarniutigineqarsimasunut oqallisigineqarnerinit aallaaveqarput.

Naalakkersuisoqarfik tusarniaanernit akissutnik marlunnik tigusaqarsimavoq taakkulu ilisimatitsissutit ilanngulligit nassunneqarput. Tusarniaanermit akissutit makkunaneersuupput: TPAK aamma KNAPK. Qeqqata Kommuniata Avannaata Kommuniatalu tusarniaanernut siusinnerusukkut akissutigisimasatik innersuussutigaat.

Piniarnermut Siunnersuisoqatigiit inatsit 1999-imeersoq allannguutissallu pingasut massakkut ataatsimoortinneqarlutillu nalileroqqinnejarsimasut tamakkiisumik naammagisimaarpaat.

Tusarniaanermit akissutinit ataatsimiinnerullu nalaanni oqaatigineqartut makkuusut oqaaseqarfigineqarnissaat pisariaqarpoq:

§ 2: Piniarnermik aallaaniarnermillu aqutsinermi piniartut atuisullu ilisimasaasa akuutinnejartarnissaat:

Piniarnermut aallaaniarnermillu tunngatillugu piniartut atuisullu ilisimasaannik katersinissaq pillugu nalunaarummik Naalakkersuisut suliaqarniarnerat Piniarnermut Siunnersuisoqatigiit taperseraat. Taamaasiornikkut upernarsaatissanik aaqqissugaanerusumik pissarsisoqartalissaq aalajangigassanullu tunngatillugu piniartut uumassusilerituullu ilisimasaat assigiimmik atorneqartalerlutik.

Piniarnermut Siunnersuisoqatigiinnit piumasarineqarpoq Naalakkersuisut pisassiissutissanik agguassussanngortillugit piniartut atuisullu ilisimasaasa ummassusilerituut ilisimasaasa atorneqartarneri assigalugit oqimaaqtigalugillu atorneqartalernissaat.

Tamatuma kingunerisaanik suliassamut tassunga aningaasat sulisullu pisariaqartinneqartut qulakkeerneqarnissaat Piniarnermut Siunnersuisoqatigiinnit

piumasarineqarpoq. Uumassusilerituut siunnersuisarnerinut aningaasanik illikartitsisoqartarpoq, taamaattumillu piniartut atuisullu ilisimasaasa katersorneqartarnissaanut aningaasanik sulisussanillu pisariaqartinneqartunik illikartitsisoqartarnissaa pissusissamisuussaaq.

Tamatuma saniatigut Piniarnermut Siunnersuisoqatigiit piumasaraat piniartut atuisullu ilisimasaasa uumassusilerituut ilisimasaattut siunnersuisarnerisuullu naleqartinneqalernissaat tassungalu tunngasut inatsisisstatut siunnersuummi erseqqissaatigineqarsinnaasut.

§ 3: Piniarnermut Siunnersuisoqatigiit isumaqarput nassuaatit ilaat inatsisisstatut siunnersuummi aalajangersakkat eqqarsaatigalugit killiliisimasut tassungalu tunngatillugu inatsisisstatut siunnersuummi taasumalu nassuaatitaani pineqartut erseqqissaatigineqarnissaat kissaatigalugu.

§ 3, imm. 1, 7-imut) "Kalaallit Nunaanni inuaqatigiinnut aalajangersimasumik attuumassutilik" oqaaseqatigiinnut atuttereersunut attuumassuteqartoq: "Kalaallit Nunaanni inuit nalunaarsorsimaffiannut nalunaarsimasut". Oqaaseqatigiit kingullit inatsisisstatut siunnersuummit peerneqarsimapput – taakkulu inatsisisstatut siunnersuummi nassuaatitaanilu ikkuteqqinnejnqarnissaat Piniarnermut Siunnersuisoqatigiit kissaatigaat.

§ 7, imm. 1, 2) kiisalu § 3, imm. 1, nr. 7-imut nassuaatit), tassani inatsimmi atuuttumi § 4, imm. 2, nr. 2) allassimavoq "Kalaallit Nunaanni inuit nalunaarsuffiannut nalunaarsimasut." taakkulu inatsisisstatut siunnersuutip nassuaatitaani kisimi taaneqarsimallutik.

Nassuaat: Inatsisisstatut siunnersuummi § 12, imm. 2-mi inuit nalunaarsuffiannut nalunaarsimanissaq piumasarineqarpoq. Taamaattumik Piniarnermut Siunnersuisoqatigiinnit oqaaseqatigiit uku "Kalaallit Nunaanni inuit nalunaarsorsimaffiannut nalunaarsimasut" inatsisisstatut siunnersuummi nassuaatitaanilu ikkuteqqinnejnqarnissaat kissaatigineqarpoq.

§ 3, imm. 1, 9-mut) "Sunngiffimmi piniarneq aallaaniarnerlu"; oqaaseqatigiit killiliisussaajunnaarlugit erseqqissartariaqarput, kommunimmi ilaat sunngiffimmi piniartartut pisaminnik killilersugaangnitsunik kalaalimineerniarfinni tuniniaasarsinnaanissaat periarfissiisutigisarmassuk. Nassuaanermi allassimavoq "Piniarneq aallaaniarnerlu pisap nammineq atorneqarnissaa" siunertaralugu ingerlanneqartartoq (Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit erseqqissaanera).

Nassuaat: Piniarnermut Siunnersuisoqatigiit kissaatigaat aalajangersagaq killiliinermik kinguneqartinneqassanngitsoq, sunngiffimmi piniartarnermi aallaaniartarnernilu pisarineqartut pissutsit ilaanni nammineq kisimi atugassatut pisarineqarneq ajormata.

§ 7: Inuit inuussutissarsiutigalugu piniarnissamut akuersissutillit piniakkanik killilersukkanik akuersissummik qinnuteqartut angallateqarnissaanik piniuteqarnissaanillu piumasaqaatit.

Piniarnermut Siunnersuisoqatigiit kissaatigaat inuit inuussutissarsiutigalugu piniarnissamut akuersissutillit piniakkanik killilersukkanik akuersissummik qinnuteqartut angallateqarnissaanik piniuteqarnissaanillu piumasaqaatit inatsimmi tungavissinneqassasut.

Inatsisisatut siunnersuutip nassuaatitaani allassimavoq "ingerlatsiveqarfimmi pineqartup inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik qinnuteqarfisaa, piniarnermut aallaaniarnermullu atortunik pisariaqartunik inuk peqassaaq. Tamanna ima oqaatigineqarsinnaavoq, nunap ilaa pineqartup piniarnikkut aallaaniarnikkullu inuuniuteqarfissa. Qinnuteqartup piniutinik pissarsisinnaanera matumani naammappoq. Pineqartup piniutinik nammineerluni peqarnissaa matumani pisariaqangilaq. § 3, nr. 5 naapertorluu pineqartut tassaapput, piniutit atortullu pisariaqartut akuerisaasullu, uumasunik aalajangersimasunik pisaqarniarneq toqtsiniarnerlu siunertaralugit piniarnermut aallaaniarnermullu atorneqartussat."

Piniarnermut Siunnersuisoqatigiit kissaatigaat inuit inuussutissarsiutigalugu piniarnissamut akuersissutillit piniakkanik killilersukkanik akuersissummik qinnuteqartut inuussutissarsiummik ingerlatsisinnaajumallutik angallateqarnissaanik piniuteqarnissaanillu piumasaqaateqartoqassasoq. Taamaattorli Piniarnermut Siunnersuisoqatigiit kissaatigaat piniartut inuusuttut ataatami qanigisaminnilluunniit taakku angallataannik suli piniaqateqartartut taamaasillutilu piniutaannik atuisartut immikkut isiginiarneqarnissaat, inuusutummi suli angallateqaleratillu namminneq piniuteqalersimanngitsut aalajangersakkut sakkortunermik eqqorneeqaqqunagit.

§ 12: Inunnut najukkaminnit nuukkallarsimasunut akuersissuteqartarneq. Inuit ilaasa inuttut nalunaarsuiffigisaminnit nuukkallartarnerisa ineriarornera Piniarnermut Siunnersuisoqatigliinnit isumakulunnartoqartinneqarpoq.

Innutaasut ilaasa killilersukkanik piniarfiusartunut soorlu qilalukkat, aarit nannullu piniarfiunerisa nalaanni inuttut nalunaarsorsimaffigisaminnit nuukkallartarneri qilalukkallu piniagaajunnaaraangata piniakkalluunnit killilersukkat piniaqqusajunnaaraanngata najukkaminnut utertarneri pillugit ajornartorsiutip annertusiartornera Piniarnermut Siunnersuisoqatigiit annertuumik eqqumaffigaat. Nuttartut nammieq kommunerisamini kommunilluunniit marluk akornanni nuttarsinnaasarput.

Pissutsit taamaannerat najukkani aalajangersimasuni najugalinnut kipiluttunartorujussuuvoq, taakkumi piniarnissaminnut periarfissaat nuukkallartunit akornusersorneqarlutilu killilerneqartarmata.

Taamaattumik Piniarnermut Siunnersuisoqatigiit kissaatigaat paragraffini pineqartuni erseqqisumik piginnaatitsisoqassasoq, taamassiornikkut kommunit ataasiakkaat pissutsinik taamaattunik killiliisinnaanngorlugit soorlu kommunit peqqussutaat aqutigalugit.

§ 21: Pisanik killilersukkanik pingaartumik qilalukkat qaqtortat qernertallu mattaanik facebook aqutigalugu nakkutigineqanngitsumik tuniniaasarnerup Naalakkersuisunit iliuuseqarfiginissaat Piniarnermut Siunnersuisoqatigliinnit kissaatigineqarpoq:

Kommunip imaluunniit nunaqarfiup allaffiani akuersissummut pisarisat naqissuserlugit nalunaarsorneqareersimatinnagit, najukkami kalaalimineerniarfirmi tuniniaaffinniluunniit allani uumasunik pisassiifiusartunut pisat tuniniaqqusaaangillat. Tuniniaaqqittartut pisap oqartussanit nalunaarsorneqareersimaneranik uppernarsaatnik takutitsisoqartariaqarpoq.

Piniarnermut Siunnersuisoqatigiit isumaqarput inuit oqallittarfii soorlu facebook aqutigalugit tuniniaasarnerit piumasaqaatigineqartunik uppernarsaatqarani

ingerlanneqartartillugit aalajangersagaq pineqartoq "kusassaataannartut"
atorneqalissasoq.

Pisanik killilersukkanik inuit oqallittarfii soorlu facebook aqqutigalugu tuniniaasarnerup annertusiartuinnarnera Piniarnermut Siunnersuisoqatigiinnit isumakulunnartinneqarpoq. Piniakkanik killilersukkanik nalunaarsorneqarsimamatillu nalunaarutigineqarsimannngitsunik unioqqutitsilluni tuniniaasoqartarunarpooq. Inuit oqallittarfii aqqutigalugit tuniniaasarnerit pissutigalugit mattaat akii qaffakkiartornerannik kinguneqarsimavortaaq, taamaasillunilu utoqqalinersiallit inuillu allat anniksumik isertitallit qilalukkata qaqortat qernertallu mattaanik pisinissaminnut akissaarullutik.

Taamaattumik inatsisissatut siunnersuummi inuit oqallittarfii aqqutigalugit piniakkanik killilersukkanik tuniniaasinnaanermut inerteqquteqalersinnaaneq/killiliisinnaaneq eqqarsaatigalugit aalajangersakkanik suliaqarsinnaanissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqartariaqarput, tassungalu ilanngullugu kommunit peqqussutaat aqqutigalugit taamatut ilusilersuisinnaanissamut piginnaatitsillutik.

§ 24: Piniakkanut killilersukkanut tunngatillugu angallatit atorneqarsinnaasut angissusaasa 15 meter l.o.a.-mit 16 m. l.o.a.-mut allanngortinnera:

Piniakkanut killilersukkanut tunngatillugu angallatit atorneqarsinnaasut angissusaasa 15 meter takissuseq tamakkerlugu (l.o.a)-mit 16 m. Takissuseq tamakkerlugu (l.o.a.)-mut allanngortinneqarnissa Piniarnermut Siunnersuisoqatigiit kissaatigaat. Tunngavilersuutigineqartoq tassaavoq kommunit ilaanni angallatit ataasiakkaat 15 meterinit anginerulaarsinnaasarmata taamaasillutilu qilalukkanik qaqortanik qernertanillu pisassinneqarsinnaasaristik. Angallatit angissusaasa allanngortinneratiguttaaq ilaatigut qilalukkanut qaqortanut pisassiissutaasartut tamakkerlugu pisarisalersinnaanissaat periarfissaqarnerulissaq.

Angallatit atorneqarsinnaasut 16 m. Takissuseq tamakkerlugu(l.o.a.)-mut anginerulernissaannut ammaassineq piniagassanut killilersukkanut soorlu avannaani akuersissutinik tunineqarsinnaasut amerlisinnaanerinik kinguneqarsinnaanera Piniarnermut Siunnersuisoqatigiinnit arajutsisimaneqanngilaq. Taamaasilluni qilalugartassiissutit inunnut amerlanerusunut agguarneqartalissapput, taamaasillunilu piniakkat killeqaqisut sukkanerumik pisarineqartalerlutik pisasseeqqinnissamik qinnuteqarnerusalernermik kinguneqartumik.

§ 30: Piniagassat neqissaqarniarnermut iluaqutasut illorsorneqarnissaat uummasut kiisortut "nunatsinniikkallartartut" kinguaassiuersartullu illorsorneqarnissaanit Piniarnermut Siunnersuisoqatigiinnit orningartinneqarneruvoq.

Uumasut ajornartorsiutaasartut tassunga ilanngullugit "tikeraartartut" soorlu amaqqt qappiillu (kukiffaajooq) pingaartumik avannaani amerliartorneri pillugit ajornartorsiut Piniarnermut Siunnersuisoqatigiinnit eqqartorneqarpoq. Uumasut avataaniit Nunatsinnut annguttalersut ilaat isigineqarput inuussutissarsiutigalugulu piniartunut unammillertutut isigineqarlutik.

Pinggortitami uumassusillit assigiinngitsut amerlalluinnartuunissaanik periuseq Piniarnermut Siunnersuisoqatigiinnit tapersorsorneqarpoq. Taamaakkaluartoq uumasut kiisortut soorlu tuttunik, umimmannik uummasunillu allanik pisaqartartut immikkut akuersissuteqarnikkut toqunneqartarnissaanut inatsisitigut periarfissiisoqarnissa

Piniarnermut Siunnersuisoqatigiinnit piumasarineqarpoq. Taamaasilluni isorliunerusuni killilimmik tuttoqarlunilu umimmaqarfiusuni neqissaqarniarneq aarlerinartorsiortinnejassanngilaq. Taamaattumik uummasut kiisortut uumasunik najukkani uumasunik nungusaasartunik toqtsisinnaanissaq immikkut akuersissuteqarnikkut periarfissinneqartariaqarpoq. Tamanna amaqqut Kalaallit Nunaanni eqqissisimatinneqarnissaat pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 9, 5. maj 1988-imeersoq naapertorlugu amaqqunut tunngatillugu Tunumi periarfissaareerpoq, taannami naapertorlugu piffinni umimmaqarfiusuni aalajangersimasuni amaqqut eqqissisimatitaanngillat.

Piniarnermut Siunnersuisoqatigiit qilalukkat ataasiakkaat qaleraleqarfinniittut toqunneqartalernissaasa periarfissinneqarnissaa kissaatigaat taakkumi takkukkaangata qalerallit pineqartunit tammakartarmata (perlaasarmata).

Qangaanerusoq kissaviarsuit appaliarsoqarfinniittut piniartunit toqunneqarsinnaasarsimapput, tamakkumi appaliarsuit piaraanik ersiortitsillutillu pisaqartarmata piniartut ileqqutoqqat malillugit appaliarsunniarsinnaanerinut akornutaasumik. Taamatuttaaq qappiit amaqqullu tamaaniittarneri akueriuminaatsinneqarpoq najukkami tuttunik umimmannillu annertuumik ilanngartuisarmata.

Inussiarnersumik inuullaqqusillunga

Jens Danielsen

Piniarnermut Siunnersuisoqatigiinni siulittaasoq

T.P.A.K.
Postboks 56 Fax 86 49 45
3911 Sisimiut
E-mail. sps@sps-sisimiut.gl

Sisimiut ulloq. 14-11-2019

Aalisarnermut Piniarnermullu Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik
Postboks 269
3900 Nuuk
E-mail. mdpe@nanooq.gl

Pineqartoq.: ulloq 26-09-2019, UKA 2019/23 tusarniut pillugu.

Kapitali 1-mi § 2, imm. 3-mut taarsiullugu Imm. 2-mi 3-milu sooq ilaanngillat? § 2-mi imm. 3-p oqaasertaliussat ersernerluttutut isigaagut, ersarinnerusumik Oqaasertaqarnissaa piumasaraarput.
Siunnersuutigaarput § 2, imm. 3-mi imatut oqaasertalermeqassasoq piniarnermik Inuussutissarsiateqartut ilisimasaat siunnersuutaasalu tusarniarneqartarnissaat pingaartillugit pisassanik aaliangersaarnermi ilanngunneqartassapput.

Inussiarnersumik inuulluaqqusilluta
TPAK. Sinnerlugu.

Jens Johansen

Allaffegorfiit/Head Office
Aqqusinersuaq 31, 1. sal

P.O.Box 386

3900 Nuuk

Tlf.: +299 32 24 22

Fax: +299 32 57 15

Email: knapk@knapk.gl

Homepage: www.knapk.gl

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik
Imaneq 1A 7. Sal
P.O. Box 269
3900 Nuuk

Ulloq, 18. december 2019
J.nr. 00.00.00 / BL

Una pill: Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsisissatut siunnersummut tusarniaaneq

Piniarneq pillugu Siunnersuisooqatigiinnut tusarniut KNAPK-mi Piniarneq pillugu
Siunnersuisooqatigiinni sammineqarpoq, sammineqarneralu aallaavigalugit oqaaseqat
manna suliarineqarpoq.

Maluginiarneqarpoq inatsisissap siullermik tusarniutigineqarnerani akissutit
oqaaseqarfigineqartut, uanilu immikkut KNAPK-miit akissutaasimasunut tunngasut
paragraffikkaarlugit sammivagut.

Ataatsimut isigalugu inatsimmi toqqammavagineqartunut ilaasariaqarpoq Naalagaaffit
Peqatigiit Nunap Inoqqaavisa Pisinnaatitaaffii pillugit Nalunaarutaat, tassani immikkut
taaneqarsinnaallutik immikkoortut 26, 29, 31 aamma 32, nunap immallu pisuussutaannik
aqutsisinnaanermut, kulturimullu tunngasut.

§2

Erseqqisisariaqarpoq atuisut ilisimasaat qanoq aqtsinermi ilaatinneqassanersut, inatsimmi
taaneqarput tusarniaanerit piniarnerlu pillugu siunnersuisooqatigiit, maanngaanniilli
oqaatigisariqarparput taakkunatigut apuunneqartartut kinguneqarneq ajungajapput, tassunga
ilaatigut pissutaalluni atuisut ilisimasaannik aaqqissuineq suliaqarnerlu aningaasanut
inatsimmi ilaatinneqanngimmat.

KNAPK-miit innersuussutigaarput suliniutit PISUNA-tut ittut aningaasanut inatsimmut
ilaatinneqalernissaat taakkunanilu paasissutissat piniakkanik aqtsinermut
ilaatinneqalernissaat.

§ 7

15-ileereersimanissamut piumasaqaat allatullu piumasaqaatit atuutilissappata taava atortunik
soorlu sillimaniarnermut atortunik pigisaqarnermut atsiornikkut upernarsaasinnaanissaq
minnerpaamik piumasaqaataasariaqarput.

§12

Sumiiffimmit sumiiffimmut periutsit assigiinnginnamik, piniaqatigiinni kikkut piniakkamiik
sunik pissarsissanersut qanoq aaliangerneqartarneri assigiinngillat. Aaliangiisussavilli
tassaasariqarpoq akuersisummik piginnittoq. Kommunit ileqqoreqqusaqarnissaannit
kaammattortariaqarput.

§15

Maluginiarparput paatsoornikkut KNAPK upernaaq oqaaseqaataa imatut paasineqarsimasoq
kommunit allaffiisa ammasarnissaat allanngortinniarneqartut, atuarluaraannili paasinarsissaaq

pineqartoq tassaasoq kommunit allaffii matoqqanerini pisariaqanngitsumik utaqqinnginnissaq pillugu akuersissutnik ataasiinnaanngitsumik pisinnaanissaq periarfissaasariqarmat.

Tamanna ilaatigut atuuppoq piniartoq piniaqatigiinnermilu peqataasoq allaffiup ammarnissaa utaqqinngikkaluarlugu tuniniaasinnaasut tassaapput inuutissarsiutigalugu asiusoornissaq pinaveersaassallugu.

§22 imm 2

Piniakkanik killilersukkanik pisanik tuniniaasinnaasut tassaapput inuutissarsiutigalugu piniartutut allagartallit, taanna erseqqissumik allassimasariaqarpoq.

§24

Toqtsigasuarnissaq pillugu timmiarsiutit amerlasuui aqerlut atorsinnaaleqqittariaqarput soorlu Norgemi taamaattoqartoq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Kalaallit Nunaanni Aalisartut Piniartullu Kattuffiat
sinnerlugu

Bjarne Lyberth
Uumassusilerisoq
Avatangiisut Siunnersortaaneq

Assilinera kopier til: KNAPK-mi Siulersuisuunerit

KNAPK Udtalelse vedr. Høring om forslag til Inatsiartutlov om fangst og jagt

Høringen af Fangstrådet blev behandlet hos KNAPK's fangstråd, denne udtalelse er udarbejdet udfra dennes behandling af høringen.

Det noteres at der er bemærkninger til høringssvarene fra den første høring, her behandles specifikt de bemærkninger der vedrører de paragraffer der vedrører KNAPK's udtalelser.

Lovudkastet bør generelt set tage De Forenede Nationers deklaration om oprindelige folks rettigheder i betragtning, her bør særligt nævnes artiklerne 26,29,31 og 32 der vedrører retten til forvaltning af land og havressourcer samt kulturelle traditioner.

§2

Det bør klart fremgå hvorledes brugerviden inddrages i forvaltningen, i loven nævnes høringer samt fangstrådet, herfra må vi dog sige at der er langt mellem det der fremkommer 'gennem de fora og hvad der besluttes i forvaltningen, det mener vi til dels skyldes at indsamling og systematisering af brugerviden ikke er med i finansloven.

Fra KNAPK anbefaler vi at initiativer som PISUNA tages med i finansloven og de informationer der kommer derfra tages med i forvaltningen af fangstdyr.

§ 7

Hvis alderskravet på 15 år og andre krav skal gennemføres så bør krav om ejerskab af redskaber og sikkerhedsudstyr som minimum ved underskrivelse af en erklæring være et krav.

§12

Da traditioner er forskellige fra område til område, er det forskelligt hvorledes dele af fangstdyr fordeles blandt deltagere i fællesjagt. Men den endelige rettighedshaver bør være licenshaveren. Kommuner bør opfordres til at udarbejde vedtægter.

§15

Vi bemærker at vores udtalelse i foråret er misforstået, således at vi skulle kræve ændrede åbningstider for kommunekontorerne, men hvis man læser udtalelsen vil man forstå at det der menes er at for at undgå unødvendig ventetid udenfor åbningstiderne bør man kunne få udleveret mere end en licens til visse fangstdyr.

Det gælder for eksempel hvis fangeren og deltagere i fællesfangst skal sælge kød fra fangstdyr bør de ikke skulle vente på kontoret åbner og risikere at kød går til spilte.

§22 imm 2

Det bør klart fremgå at den der kan sælge dele af kvoterede dyr er indehaver af et erhvervsjagtbevis.

§24

Af hensyn til hurtig aflivning bør blyhagl igen være tilladt således som det er sket i Norge.

Notat Allakkiaq

Til
Uunga Suliamut

01-04-2020

Suliap normua.: 2018 - 13806

All. nr. 13457810

Ulluni 20. - 21. februar 2020-mi Piniarnermut Siunnersuisoqatigiinnit siunnersuutigineqartutut angallatit 15 m loa-miit 16 m loa-mut killeqartinnerisa allanngortinnissaanut sunniutaasussat pillugit nassuaaneq

Piniarnermut Siunnersuisoqatigiit ulluni 20. - 21. februar 2020-mi ataatsimiinnerminni piniarnermut aallaaniarnermullu inatsimmi § 24-mut allannguutissatut missingiummi siunnersuutigisimavaat angallatit angissusissaannut killigitinneqartoq meterit 15-init (takissuseq tamakkerlugu (t.t) /loa) meterinut 16-inut allanngortinnejassasoq.

Allannguisoqarneratigut angallatit amerlanerusut uumasut pisassiiffigineqartut, soorlu qilalukkat qaqortat qernertallu, agguanneranni isiginiarneqarnissaat Piniarnermut Siunnersuisoqatigiinnit tunngavilersuutaavog.

15 m t.t.-miit 16 m t.t.-mut allanngortitsisoqarneratigut angallatit amerleriarnissaannut paassisutissanik APNN KANUAANA-mut piniarsimavoq. Takussutissat KANUAANA-meersut:

Umiarsualivik aalajangersimasoq	Umiarsualiviup ilisarnaataa	10-miit 14- imut **	14-imut 15- imut ***	15-imut 16- imut ****
Nanortalik	GR-01	0	0	0
Qaqortoq	GR-02	7	1	4
Narsaq	GR-03	1	1	0
Paamiut	GR-05	7	4	4
Nuuk	GR-06	20	10	10
Maniitsoq	GR-07	15	3	4
Sisimiut	GR-08	19	4	1
Kangaatsiaq	GR-09	4	3	2
Aasiaat	GR-10	4	1	2
Qasigiannguit	GR-11	5	1	1
Ilulissat	GR-12	19	13	8
Qeqertarsuaq	GR-14	2	4	3
Uummannaq	GR-15	10	4	4
Upernavik	GR-16	10	4	0
Qaanaaq	GR-17	0	0	0
Ammassalik	GR-18	1	0	0
		124	53	43

* Kalaallit aalisariutaat amerlanerit LOA-mik nalunaarsorsimangillat. Taamaalilluni angallatit pingaarnertut takissusaat imaluunnit ilisarnaatitut takissusaat tunngavigalugit takissusaat naliliiffigineqassapput.

Takissutsit pingasuuusut akornanni aalajangersimasumik naatsorsueriaatsimik soqanngilaq.
** t.t. >= 10 iml. Takissusaat pingarneq (tp) >=9.75 iml. Ilisarnaatitut takissusaat (it) >=9.70) & t.t.<=14 iml. tp<=12.5 iml. It <12.70)

*** t.t.>14 iml. tp > 12.5 iml. it >12.70) & t.t. <= 15 iml tp<=14 iml it <14)

**** (t.t. >15 iml tp >14 iml it >14) & t.t. <= 16 iml tp<=16 iml it <16).

Takissutsit 15-imuit 16 t.t.-mut takinerulerneqartut angallatit ataatsimut 43-nik amerleriassapput.

Kommune	Angallatit amerlassusii Amerleriarnerat:
Kommune Kujalleq:	4
Kommuneqarfik Sermersooq, Tasiilaq ilanngullugu	14
Qeqqata Kommunea	5
Kommune Qeqertalik	8
Avannaata Kommunea	12
Katillugit:	43

Paasissutissat tunniunneqartut nalorninartoqarsinnaaneri:

Paasissutissani massakkut pigineqartuni nalorninartoqarsinnaammat KANUAANA-mit paasissutissutigineqarpoq, tassami t.t.-p angallatinit tamanit ilisimaneqannginnera pissutaalluni kisitsisit tamakku immikkut nalorninartoqarsinnaammata. Tamatuma saniatigut ilimanarpooq paasissutissat qarasaasiaqarfimmittut LULI-miittut eqortussaasut. Taamaattoq paasissutissat Umiarsuarnut Nalunaarsuiffimmi paasissutissanut sanilliullugit eqortuupput.

Angerlarsimaffittut umiarsualivik nalunaarsorneqartoq, GR-normup angerlarsimaffittut angerlarsimaffigisaa aamma angallatit najugaqarfiat imminnut naapertuuppiarneq ajorput, tamatumunngalu nalunaarsuinerit kommuninit nutarteriffigineqartarsimannnginnerat pissutaasinnaavoq. Tamatuma aamma allaasinnaanera eqqarsaatigineqassaaq.

Nakkutiginninnissamut tunngasortaa:

Angallatit anginerusut umiatsiaaqqanut sukkasulianut Avannaani angalasunut malinnaasinnaanngillat. Matumani ukiaanerani/ukiuunerani ullup qaamarnga nalunaaquattap akunnerini 2,5 - 4-ni atuuttarnera qilalukkallu qaqortat qernertallu Avannaani novembarip naalerneraniit januaarip qiteqqunneranut nallittarnerat eqqarsaatigissagaanni. Avannaani angallatit meterinik 16-inik anginerusut amerlanngillat. Pingarnermik angallatit anginerit Nunatta kujataaniittut takissutsip killigitinneqartup allineranik iluaqusernegartussaapput. Angallatit anginerusut 43-nik ilaneqarnerisigut imartat avannaaniittut kujataaniittullu akornanni angallattoqarnerulernissaq ilimagineqarpoq, tamannalu nakkutilliinerunermik misissuinerunermillu pisariaqartitsissaaq.

Inuussutissarsiutigalugu piniartut angallatinik piginnittutut kisimiikkunnaarsimapput. Ingerlatseqatigiiffit aningaasaateqarluartut angallatit ilaannik piginnittuusut angallammi aquttuusumut uumasunut pisassiissutaasunut akuersisummik tunineqassanersut suliamit suliamut naliliiffigisassaassaaq.

Aqutsinerup allaffissornerullu tungaatigut:

Uumasunut pisassiissutit unamminartareeqisut innersuussutigalugit, pingartumik qilalukkanut qaqortanut qernertanullu tunngatillugu, angallatit takissusiisa 15 m t.t.-miit 16 m t.t.-mut allanngortinnissaat tulluartuussanngitsoq APNN-imit nalilerneqarpoq. Angallatit pisuussutinut unamminartoqareersunut 43-nik ilaneqarnerat

ernumanartoqarpoq. Angallatit anginerusut usertoqqunerupput, qilalukkallu qernertat qaqtalluunniit uumasullu allat pisassiiffigineqartut Kalaallit Nunaata kitaanut pigaangata pisassiissutigineqartunik sukkanerusumik piniarsinnaallutik. Taamatut pisoqarnera pisassiissutinik atuipallannermilik, taamaalillunilu pisassiissutit ilaneqarnissaat pillugit amerlanernik qinnuteqartoqarneranik kinguneqarsinnaavoq. Naggataatigullu pisassiissutigineqartut sipporneqalissapput, uumasunullu pisassiissuteqarfiusunut pinnanniunneq suli annertunerulissalluni, tamannalu ajoraluartumik ukiuni kingulliunerusuni arlalinni takussaasarpoq.

Ataatsimut isigalugu APNN-imit nalilerneqarpoq nakkutillinerit alapernaarsuisarnerillu annertunerusut pisariaqartinneqalissasut kiisalu angallatit takissusiisa allanngortinnerisigut uumasut pisassiiffigineqartut allaffissornikkut sulinerup aqutsinerullu annerusumik oqimaannerulernissaannik kinguneqassalluni.

Amalie A. Jessen